

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců Olgy Stránské a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci **žalobce: V. P., s. r. o.**, se sídlem Š., P., zastoupeného JUDr. Martinem Slavičkem, advokátem se sídlem Koněvova 2596/211, Praha 3, proti **žalovanému: Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2013, čj. ČOI 128722/13/0100/1000/10/13/Hy/Št,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí inspektorátu České obchodní inspekce Středočeského kraje a Hl. města Prahy (dále též „správní orgán I. stupně“), čj. ČOI 38171/10/1000, 10/0801/10/11, ze dne 10. 6. 2010, jehož zrušení taktéž navrhuje, jímž byl žalobce shledán vinným tím, že prodával pohonné hmoty nesplňující požadavky na jakost a složení stanovené zvláštním právním předpisem, čímž spáchal správní delikt dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, ve znění účinném do 31. 12. 2010 (dále jen „zákon o pohonných hmotách“), za což mu byla uložena pokuta 80.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1.000 Kč. Naplnění skutkové podstaty uvedeného správního deliktu bylo zjištěno v rámci kontroly prováděné dne 17. 2. 2010 v provozovně žalobce (čerpací stanice D. u P.). Žalobcem prodáváný ropný produkt (bezolovnatý automobilový benzin Super plus BA-95) nesplňoval požadavky na jakost vymezené prováděcí vyhláškou č. 229/2004 Sb., kterou se stanoví požadavky na pohonné hmoty pro provoz vozidel na

pozemních komunikacích a způsob sledování a monitorování jejich jakosti, v ukazateli nazvaném „konec destilace“, neboť naměřená hodnota 229,7°C překročila maximální stanovenou hodnotu 214,0°C (při zahrnutí nejistoty měření).

Napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno již jako druhé rozhodnutí ve věci, neboť Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 7. 2013, čj. 10 A 230/2010-51, zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2010, čj. ČOI 50587/10/O100/10000/10/Ši/Št, kterým bylo rovněž zamítnuto odvolání žalobce proti shora označenému prvoinstančnímu rozhodnutí.

Usnesením ze dne 9. 1. 2014, čj. 5 A 4/2014-32, postoupil Městský soud v Praze věc zdejšímu soudu jako soudu příslušnému.

Žalobce zrekapituloval dosavadní průběh řízení a předně namítl, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku městského soudu. Žalovaný se totiž v rozporu se závazným právním názorem městského soudu odmítl zabývat otázkou liberace odpovědnosti žalobce za správní delikt. Žalobce s ohledem na názor soudu legitimně očekával, že ho žalovaný vyzve a poučí o možnosti uplatnit procesní práva a zaujmout stanovisko ke shromážděným důkazním prostředkům. Žalovaný však nic takového neučinil a bez dalšího vydal napadené rozhodnutí. Žalobce rovněž nesouhlasí se závěrem žalovaného, že by navržené důkazní prostředky pravděpodobně nebylo možno provést. Tento úsudek žalobce považuje za nepodloženou spekulaci, neboť žalovaný nedůvodně předjímá faktickou nemožnost provést důkazy, aniž by se o možnosti jejich provedení přesvědčil, např. vyžádáním zprávy o plnění a čištění cisterny či výzvou přepravce k přistavení cisterny. Žalobce poukázal též na část odůvodnění napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný uvedl, že žalobcem navržené důkazní prostředky by těžko mohly přinést objasnění situace předcházející kontrole. Tím však předem hodnotí důkazy, které neprovedl. Dle žalobce přitom správní orgán nemůže předem hodnotit správnost ani věrohodnost důkazů, aniž by je vůbec provedl, k čemuž žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 Ca 542/2004. Argumentem časového odstupu žalovaný odpírá žalobci možnost liberační důvody prokázat, žalobce přitom časový odstup nijak nezavinil. Žalobce rovněž připomněl, že namítal prekluzi správního deliktu ve smyslu § 9 odst. 5 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České obchodní inspekci“), žalovaný se však k této námitce nijak nevyjadřoval ani k ní nepřihlédl.

Žalobce dále nesouhlasil se závěry žalovaného ohledně naplnění liberačních důvodů. Jednak zpochybňuje závěry žalovaného, který uvádí, že se nedomnívá, že by žalobce vynaložil veškeré úsilí, aby porušení povinnosti zabránil. Žalovaný vůbec nevysvětlil, proč se tak „nedomnívá“, navíc ani nezhodnotil, zda lze vůbec nějaká opatření přijmout. Jeho rozhodnutí se tudíž neopírá o skutková zjištění podložená důkazy, ale toliko o domněnky, a je proto nepřezkoumatelné. Podle žalobce si navíc žalovaný nesprávně vyložil pojem liberace. Jednak nesprávně zaměňuje liberaci se zaviněním, což je patrné z nepřiléhavého odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 112/2010-52. Tento totiž pod bodem 37 uvádí, že se osoba pokutovaná za delikt nesnažila prokázat zabránění prodeji znehodnocených hmot, což ovšem není případ žalobce, který od počátku namítal, že se v tomto směru snažil. Žalovaný dále nesprávně zaměnil liberaci se zásahem vyšší moci. V odůvodnění totiž uvádí jako příklad liberace důsledek zásahu vyšší moci při živelné pohromě, což ale v případě běžného a ničím nerušeného provozu čerpací stanice vylučuje. Dle žalobce je nutno odlišovat liberaci jakožto možnost prokázat vyvinění z objektivní odpovědnosti od zásahu vyšší moci, jejíž účinky jsou charakteristické pro subjektivní odpovědnostní a závazkové vztahy. Žalobce se proto domnívá, že § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, který stanoví liberační důvod, dopadá právě na běžná provozní opatření při každodenní činnosti a umožňuje těm

subjektům, které při prodeji vynaloží veškeré předpokládané úsilí, se vyvinut z odpovědnosti. Žalobce uzavřel, že žalovaný v souvislosti s nerespektováním závazného právního názoru městského soudu porušil § 3, § 50 odst. 3 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť nedostatečně provedeným dokazováním nebyl úplně zjištěn skutkový stav.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve svém vyjádření zdůraznil, že žalobci musely být všechny podklady pro vydání rozhodnutí známy a měl možnost se s nimi seznámit. Proto nyní nemůže namítat omezení na svých procesních právech tím, že nebyl opakovaně poučován. Žalovaný dle svého přesvědčení nárokům kladeným zrušujícím rozsudkem městského soudu dostal. Připustil, že sice spekuloval o možném výsledku dokazování, tato úvaha však nebyla rozhodující pro jeho závěr dokazování neprovádět. Podstatné naopak bylo, že ani případné prokázání pravdivosti tvrzení žalobce o průběhu procesu stáčení a přepravy by jej nezbavilo odpovědnosti za správní delikt. K žalobcem namítané prekluzi žalovaný poukázal na § 41 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), podle něhož se lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikt po dobu řízení před správním soudem staví, a proto až do 3. 9. 2013, kdy byl žalovanému doručen rozsudek městského soudu, lhůta podle § 10 odst. 3 zákona o pohonných hmotách neběžela. Žalovaný dále uvedl, že z odůvodnění jeho rozhodnutí jednoznačně plyne, že preventivní opatření popsaná žalobcem nevyhodnotil jako dostatečný liberační důvod, neboť tato opatření nemohla žalobci zaručit jistotu ohledně dostatečné kvality pohonných hmot, které prodával. Na žalobcem zmiňovaný judikát v napadeném rozhodnutí odkázal z důvodu, že je v něm mimo jiné vysloven obecně aplikovatelný názor, že spoléhání se na výrobcem deklarované parametry pohonných hmot není pro liberaci provozovatele čerpací stanice dostatečné. Právě na předpokladu, že dodávané pohonné hmoty odpovídají parametrům, které výrobce uvádí, totiž žalobce stavěl svou obranu, neboť jím přijatá opatření se týkala výhradně fáze přepravy a stáčení pohonných hmot na čerpací stanici, aniž by hodnoty deklarované výrobcem ověřoval např. namátkovými odběry a vlastními laboratorními rozbory. Žalovaný současně poukázal na jednu z odvolacích námitek, v níž se žalobce zmiňoval o problémech způsobených přetížeností rafinerie, kdy množství vyrobených produktů z jednotky ropy vlivem zastaralé technologie je menší a v horší kvalitě než například z rafinerií mimo ČR. Dle žalovaného toto vyjádření signalizuje, že žalobce si byl vědom možných potíží s kvalitou na straně výrobce, nijak na ně však nereagoval a ani to v průběhu správního řízení netvrdil. Dle žalovaného pak § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách nemá sloužit k tomu, aby se prodejce pohonných hmot, který na rozdíl od výrobce či dopravce odpovídá za kvalitu prodávané pohonné hmoty spotřebitelům, mohl jednoduše vyvinut z odpovědnosti za správní delikt pouze tím, že spoléhal na svého dopravce a jeho techniku a bez jakéhokoli dalšího ověření se domníval, že pohonné hmoty jsou dostatečně kvalitní.

Ze správního spisu zjistil soud následující relevantní skutečnosti:

Dne 17. 2. 2010 provedli pracovníci správního orgánu I. stupně kontrolu čerpací stanice v obci D. u P. provozované žalobcem, při které byl odebrán vzorek mimo jiné bezolovnatého automobilového benzínu SUPER BA-95. Odebrané vzorky byly následně předány společnosti Ústav paliv a maziv, a. s., k laboratorním testům. Dne 24. 2. 2010 uvedený ústav oznámil správnímu orgánu výsledek laboratorní zkoušky s tím, že u výsledku hodnocení vzorku benzínu evidovaného pod číslem 53/10/10 uvedl: „*nevyhovuje ČSN EN 228 (2009) konec destilace 229,7°C odchylka B*“. Jak dále plyne z přiloženého zkušebního protokolu č. 80158, předmětný vzorek benzínu byl v rámci sledování ukazatelů jakosti podroben mj. i destilační zkoušce, při které byla vedle dalších ukazatelů sledována též teplota na konci destilace, jež byla naměřena v hodnotě 229,7°C, ačkoliv dle příslušné technické

normy měla v případě zkoumané látky hodnota maximální naměřené teploty na konci destilace činit 214,0°C. V návaznosti na to správní orgán I. stupně dne 13. 5. 2010 žalobci oznámil zahájení správního řízení a současně ho seznámil s negativním výsledkem laboratorního testu a poučil ho o procesních právech. Dne 10. 6. 2010 pak vydal rozhodnutí čj. 10/087/10/11, jímž shledal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách a uložil mu pokutu 80.000 Kč. Jak plyne z odůvodnění tohoto rozhodnutí, vyhodnotil naměřenou teplotu na konci destilace jako závažnější odchylku, která má přímý vliv na životní prostředí a může způsobit poškození spotřebitele. Správní orgán v odůvodnění tohoto rozhodnutí rovněž konstatoval, že zvýšení ukazatele jakosti „*konec destilace*“ má nejčastější příčinu ve smísení benzínu s motorovou naftou při skladování, dopravě a manipulacích s těmito ropnými produkty.

Proti výše uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém argumentoval tím, že naměřená odchylka je minimální a koncového zákazníka ohrozit nemůže. Navázal na závěr správního orgánu I. stupně o navýšení ukazatele konec destilace v důsledku smísení různých pohonných hmot, načež popsal, jaká konkrétní opatření proti možnému smísení činil a nadále činí, ať už v souvislosti s přebíráním pohonných hmot od svého dodavatele či před vlastním výdejem pohonné hmoty z čerpací stanice zákazníkovi. Dovodil, že pravděpodobnou příčinou smísení je chyba při výrobě nebo skladování v rafinérii, což ovšem řidič přepravce ani přebírající obsluha na čerpací stanici nemá možnost jakkoli odhalit. Dodací listy z výdejních terminálů rafinérií sice uvádějí kvalitu pohonných hmot odpovídající ČSN, což ale při fyzické nakládce zboží nelze reálně zkontrolovat, proto nezbyvá, než se spolehnout na výstupní kontrolu provedenou výrobcem. S ohledem na popsaná opatření měl žalobce za to, že učinil vše, aby zamezil nežádoucí manipulaci či kontaminaci dodávané pohonné hmoty cizí látkou, a těžko reálně může učinit více. K prokázání svých tvrzení o přijatých opatřeních žalobce navrhl výslech pracovníků své čerpací stanice, pracovníků přepravce, ohledání přepravní cisterny a vyžádání si zprávy a dokladů přepravce o čištění. O odvolání žalobce žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 19. 8. 2010, přičemž vyšel z úvahy, že skutková podstata deliktu dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách je naplněna okamžikem, kdy dodavatel prodá nebo vydá pohonnou hmotu nesplňující požadavky na jakost, což se v daném případě stalo, a současně konstatoval, že argumenty žalobce nemohou osvědčit vynaložení veškerého možného úsilí k zabránění porušení povinnosti, a proto odmítl provést navržené důkazy a odvolání jako nedůvodné zamítl.

Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce správní žalobu, jež se opírala jednak o věcné námitky uvedené již v odvolání, a jednak o námitky procesního charakteru, v nichž žalovanému vytýkal, že neprovedl důkazy navržené v odvolání, aniž by dostatečně vyložil, proč tak učinil. Právě tyto procesní námitky považoval Městský soud v Praze za důvodné, neboť dospěl k závěru, že žalovaný se nedostatečně zabýval v odvolání namítanými liberačními důvody, čímž nedal žalobci dostatečnou šanci k možnosti se vyvinut. S ohledem na to městský soud shledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, zrušil je a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Projednáním věcných námitek vznesených žalobcem se městský soud podrobněji nezabýval.

Po vrácení věci vydal žalovaný další rozhodnutí (proti kterému směřuje žaloba posuzovaná nyní zdejší soudem), kterým odvolání žalobce opět zamítl. V odůvodnění především konstatoval, že provedení žalobcem navrhovaných důkazních prostředků by vzhledem k velkému časovému odstupu pravděpodobně nebylo možné a jen těžko by mohlo přinést objasnění situace předcházející kontrole. K samotné povaze žalobcem popisovaných přijatých opatření uvedl, že se nejedná o veškerá možná opatření, která by žalobce zbavovala odpovědnosti za správní delikt, neboť po prodávajícím je možné spravedlivě požadovat, aby

prodával pouze pohonnou hmotu, o níž si je zcela jist, že odpovídá stanoveným parametrům. Odpovědnosti za správní delikt ho nemůže zbavit skutečnost, že spoléhal na deklaraci kvality pohonné hmoty ze strany jejího výrobce. V této souvislosti žalovaný odkázal na závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 112/2010-52 a uzavřel, že aplikace liberačního důvodu ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách přichází v úvahu jen ve zcela výjimečných případech, kdyby došlo k výdeji pohonných hmot, aniž by měl prodávající předtím jakoukoliv šanci zjistit a ovlivnit jejich kvalitu, například v důsledku zásahu vyšší moci po živelné pohromě.

Krajský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přitom rozhodoval ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žádný z účastníků nevyjádřil s takovým postupem nesouhlas. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobce předně v námitkách brojících proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí argumentoval tím, že žalovaný se nijak nevyjádřil k námitce prekluze. K tomu musí zdejší soud v první řadě zdůraznit, že § 9 odst. 5 zákona o České obchodní inspekci, na který žalobce odkazuje, žádný druh prekluze deliktní odpovědnosti neupravuje. Toto ustanovení toliko uvádí, že „*pokutu nelze uložit tomu, kdo byl za totéž jednání postižen podle jiných právních předpisů.*“, čímž je ovšem myšlen zákaz dvojího postihu za totéž deliktní jednání (zásada *ne bis in idem*), nikoliv zánik odpovědnosti za deliktní jednání prekluzí, tzn. následkem plynutí času. Prekluze odpovědnosti za delikty spáchané na úseku zákona o pohonných hmotách je zakotvena v § 10 odst. 3 tohoto zákona, který stanoví, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán. Jak ovšem přílehavě poznamenal žalovaný, podle § 41 s. ř. s. dochází v okamžiku zahájení řízení před správním soudem ke stavění běhu lhůt pro zánik odpovědnosti za správní delikt. Proto i když na základě rozsudku městského soudu došlo ke zrušení prvního rozhodnutí žalovaného, nedošlo tím automaticky k zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt, neboť běh lhůt zakotvených v § 10 odst. 3 zákona o pohonných hmotách, byl po dobu řízení před městským soudem pozastaven. Lhůta pro zánik deliktní odpovědnosti počala opět běžet až v okamžiku, kdy byl žalovanému doručen zrušující rozsudek městského soudu. Jak přitom soud ověřil ze správního spisu (porovnáním dat doručení na jednotlivých dodejkách), prekluze odpovědnosti za správní delikt v daném případě jednoznačně nenastala. Žalovaný tudíž nemohl pochybit, když se problematikou žalobcem namítané prekluze výslovně nezabýval, neboť řešení této otázky nemohlo mít na výsledek věci žádný vliv. Přestože k případné prekluzi práva musí správní orgán přihlížet z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, čj. 3 As 57/2004-39), považuje zdejší soud jen pro úplnost za vhodné poznamenat, že žalobce v průběhu správního řízení prekluzi deliktní odpovědnosti vůbec nenamítal a poprvé se o ní zmínil až v žalobě.

Z hlediska přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je pak pro posuzovanou věc zcela zásadní, zda žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečně zohlednil závazný právní názor rozsudku městského soudu vyslovený v předchozím průběhu řízení. Jak plyne z odůvodnění zmíněného rozsudku městského soudu, nosným důvodem pro zrušení prvního rozhodnutí žalovaného byla skutečnost, že žalovaný bezdůvodně odmítl provést žalobcem navržené důkazy k prokázání liberačního důvodu podle § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Zde je však nutno zdůraznit, že městský soud tím žalovanému neuložil povinnost provést navržené důkazy, jak se zjevně domnívá žalobce. Městský soud žalovanému toliko vytkl, že nemůže

návrh na provedení důkazu *a priori* odmítnout jen s poukazem na princip objektivní odpovědnosti, tzn. odmítnout jej bez uvedení relevantního důvodu. Rozhodně však žalovaného nezavázal, aby v rámci nového projednání věci k otázce případné liberace žalobce prováděl dokazování. Krajský soud v Praze má naopak za to, že i po vydání zrušujícího rozsudku městského soudu a vrácení věci k novému projednání měl žalovaný stále poměrně široké pole působnosti v tom, jak naložit s důkazními návrhy žalobce. Měl jednak možnost navržený důkaz provést, ale stejně tak měl možnost navržený důkaz odmítnout, v tom případě měl ovšem vysvětlit, proč tak činí, a neargumentovat pouze tím, že je dána objektivní odpovědnost za naplnění skutkové podstaty správního deliktu.

K otázce, kdy lze nevyhovět návrhu na dokazování, považuje zdejší soud za vhodné poukázat na závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I ÚS 118/09, který k dané problematice mj. uvedl: *„Neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.“* Přestože se citovaný nálezh zabýval dokazováním v řízení před soudem, jeho závěry mají obecnější dopad a lze je nepochybně vztáhnout i na dokazování v řízení před správním orgánem. Z tohoto důvodu se v nyní posuzované věci nelze ztotožnit se žalobní námitkou, že správní orgán nemůže hodnotit navržené důkazy, aniž by je předtím provedl. Při splnění kritérií vymezených např. výše Ústavním soudem nemusí být navržený důkaz proveden, ovšem vyhodnocení, zda jsou tato kritéria splněna, logicky vyžaduje ze strany správního orgánu určité „předběžné hodnocení“, tj. učinění elementární úvahy o tom, zda má důkaz dostatečnou souvislost s předmětem řízení, nebo zda disponuje relevantní vypovídací hodnotou, anebo zda tvrzení, k němuž je navržen, nebylo již spolehlivě ověřeno nebo vyvráceno. Proto, uvedl-li žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že „*znovu zhodnotil odvolatelem navržené důkazní prostředky...*“, nelze toto konstatování považovat za chybné jen z toho důvodu, že v řízení fakticky neproběhlo žádné dokazování. Podstatné je, zda žalovaný při svém odmítnutí provést žalobcem navržený důkaz vyhověl kritériím vymezeným ve shora citovaném nálezu Ústavního soudu. Z tohoto hlediska musí zdejší soud konstatovat, že odůvodnění žalovaného - byť s určitými výhradami - ob stojí. V tomto směru je třeba žalovanému vytknout, že svou argumentaci zahájil zdůrazněním časového odstupu od provedení kontroly na žalobcově čerpací stanici, neboť delší časový odstup sám o sobě není důvodem pro odmítnutí navrženého důkazu, zvláště za situace, kdy jej účastník navrhuje důkaz nezavinil. Navzdory tomu je ovšem z kontextu celého odůvodnění zřejmé, že časový odstup nebyl nosným argumentem pro neprovedení navržených důkazů, což ostatně žalovaný potvrdil i ve vyjádření k žalobě. Jak totiž plyne z další části odůvodnění napadeného rozhodnutí, klíčovým důvodem pro neprovedení žalobcem navržených důkazů byla skutečnost, že těmito navrženými důkazy mělo být prokázáno přijetí preventivních opatření proti možnému smísení pohonných hmot (konkrétně spolupráce s dopravcem garantujícím nezasahování do kvality hmot během přepravy, způsob zajištění manipulace při vykládce atd.), přičemž dle žalovaného nelze tato opatření považovat za učinění veškerých možných opatření k liberaci z objektivní odpovědnosti, neboť deklarace kvality pohonné hmoty ze strany výrobce nezbavuje prodávajícího odpovědnosti za kvalitu pohonné hmoty, kterou prodával. Žalovaný tak vlastně nepřímou říká, že i kdyby se prokázala žalobcem tvrzená opatření, nemohou být k vyvážení se z objektivní odpovědnosti dostatečná, neboť kvalitu prodávané pohonné hmoty je nutno ověřit reálně. Právě skutečnost, že provozovatel nese

riziko i za případná porušení povinností ze strany svého dodavatele, je jedním z klíčových faktorů odlišujících objektivní odpovědnost od odpovědnosti za zavinění. K tomu lze poukázat na podrobný výklad obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, čj. 4 As 123/2014-33, z něhož plyne, že „*je sice pravda, že provozovatelé čerpacích stanic zpravidla nejsou výrobci pohonných hmot, to však neznamená, že by kvalitu pohonných hmot nemohli ovlivnit. Právě oni totiž mohou a musí udržovat svá technická zařízení v bezvadném stavu, vybírat si pouze dodavatele pohonných hmot, kteří jsou schopni dodávat tato paliva v kvalitě vyžadované právními předpisy a ověřovat a kontrolovat, zda jimi prodávané pohonné hmoty těmito kritériím vyhovují. Provozovatelé čerpacích stanic pak nesou i riziko spojené s případným porušením povinností ze strany jejich dodavatelů. Ošetření tohoto rizika je věcí smluvních vztahů mezi provozovateli čerpacích stanic a jejich dodavateli.*“ Krajský soud v Praze nemá důvod se od tohoto výkladu v nyní posuzované věci odchýlit, a proto souhlasí se žalovaným, že deklarace hodnoty kvalitativních parametrů ze strany výrobce pohonné hmoty nemůže konečného prodávajícího automaticky zbavit odpovědnosti za správní delikt. Žalobci je třeba dát zčásti zapravdu v tom, že žalovaný v souvislosti s touto problematikou odkázal na ne zcela příléhavý rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 112/2010-52. Tímto rozsudkem nebyla za liberační důvod uznána snaha prodejce pohonných hmot spočívající v následné výměně nevyhovujících prodávaných pohonných hmot za vyhovující. To ale není případ nyní projednávané věci, pro kterou je mnohem příléhavější například výše citovaný rozsudek čj. 4 As 123/2014 – 33, jehož závěry podporují názor žalovaného spočívající právě v tom, že spoléhání se na výrobcem deklarované parametry pohonných hmot není pro provozovatele čerpací stanice dostatečným liberačním důvodem.

Krajský soud v Praze se rovněž ztotožnil se žalovaným i v tom, že žalobcem tvrzená opatření by i v případě jejich prokázání nemohla vést k liberaci z odpovědnosti za správní delikt spočívající v prodeji pohonné hmoty nesplňující zákonné požadavky na jakost a složení. V případě správního deliktu dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách totiž není rozhodující, jaký konkrétní faktor zapříčinil nesplnění požadavku jakosti a složení prodávané pohonné hmoty, a proto i nesplnění povinnosti dle § 3 odst. 1 téhož zákona. Žalobcem zmiňované smísení pohonné hmoty s jinou látkou je přitom jen jedním z možných faktorů majících vliv na její jakost a složení. Ke snížení kvality pohonné hmoty může vést celá řada dalších faktorů. Prokázání opatření k zamezení jednoho z těchto faktorů proto nemůže postačovat k naplnění liberačního důvodu ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, které stanoví, že je třeba zabránit porušení povinnosti stanovené zákonem (v daném případě povinnosti prodávat pohonné hmoty odpovídající jakosti a složení), a že je třeba zabránit dílčí skutečnosti, která může porušení zákonem stanovené povinnosti zapříčinit (v daném případě smísení s jinou látkou). Úspěšně prokázaná existence opatření přijatých za účelem zamezení smísení pohonné hmoty s jinou látkou (k čemuž směřovaly důkazní návrhy žalobce) jakožto jediné z možných příčin nedostatečné kvality prodávané pohonné hmoty proto nemůže být považována za liberační důvod ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Žalobcem navrhované důkazní prostředky (výslech pracovníků čerpací stanice, ohledání přepravní cisterny, vyžádání si zprávy o jejím čištění) tedy zjevně nemohly postačovat k liberaci, proto žalovaný nepochybil, jestliže jejich provedení odmítl s odůvodněním, že se nejedná o veškerá možná opatření zbavující odpovědnosti za správní delikt.

Výše uvedené samozřejmě neznamená, že by neexistovala opatření, jejichž přijetím by byl naplněn liberační důvod ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Na tomto místě však zdejší soud musí korigovat názor žalovaného, neboť nesouhlasí s tím, že by aplikace zmiňovaného liberačního ustanovení přicházela v úvahu pouze ve zcela výjimečných

případech, jako například v důsledku zásahu vyšší moci při živelné pohromě. To je poněkud zužující výklad § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách a aplikaci tohoto ustanovení rozhodně nelze omezovat jen na tyto výjimečné případy. Soud má naopak za to, že nepochybně existují preventivní opatření, jejichž provedením se prodejce pohonné hmoty může úspěšně z deliktů odpovědnosti vyvinit. Konkrétním opatřením, jímž by prodejce pohonných hmot mohl předejít porušení povinnosti předvídané § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, může být např. průběžné odebírání vzorků pohonných hmot přebíraných od dodavatele, a to za účelem ověření jejich kvality ještě před jejich uvedením do prodeje. Právě výsledky takových průběžných testů by pak pro prodejce nepochybně mohly představovat důkaz, že vynaložil veškeré myslitelné úsilí k tomu, aby prodával jen takovou pohonnou hmotu, jejíž jakost a složení vyhovuje požadavkům právních předpisů. Dalším příkladem účinného opatření může být striktní požadavek prodejce na smluvního dodavatele, aby k dodávkám pohonných hmot předkládal též laboratorní výsledky rozborů jejich vzorků, a nikoliv pouze prohlášení na dodacích listech, že dodávaná pohonná hmota odpovídá příslušným ČSN normám (jak se mělo dít v případě dodavatelů žalobce). Navíc nelze pominout, že proti následkům pochybení ze strany dodavatele či výrobce pohonných hmot se pokutou postižený prodejce může bránit rovněž prostředky soukromého práva.

Krajský soud v Praze tedy uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud neprovedl žalobcem navržené důkazní prostředky. Zrušující rozsudek městského soudu ho zavázal k tomu, aby se důsledněji vypořádal s návrhem žalobce na dokazování, což ovšem nutně neznamenalo, že by žalovaný musel v rámci nového projednání věci dokazování nezbytně provádět. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nakonec dostatečným způsobem (byť s výše popsány výhradami) vysvětlil, že i v případě prokázání žalobcem namítaných opatření by liberační důvod nebyl naplněn. Krajský soud v Praze neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. května 2016

JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: Alena Lébllová